

Scheiner Júlia És Schönbrunn Jenő

Ez a kép azután készült, miután a Köteles Sámuel utcai lakásunkból kiköltöztettek. Itt az új lakásban vagyunk az első urammal, Schönbrunn Jenővel.

Jenővel egy motorosbálon ismerkedtünk meg. Az öcsém nagy motoros volt, és benne volt a szervezőségben, s az Apolló vendéglő nagytermében rendezték a bált. Jenő odajött, és leült mellém. Volt már egypár léggör benne (be volt egy kicsit csípve), akkor jött haza az orosz fogságból. Nyolc évig volt fogságban valahol Ukrajnában. Ő [maros]vásárhelyi származású zsidó, nem sokat tudok a családjáról. A háború előtt fogtechnikumot végzett, és dolgozott is. A fogságban rájött, hogyha tud oroszul, akkor jobb dolga lesz, és beiratkozott egy antifasiszta iskolába, amit ott tartottak. Milyenek az oroszok, hát azt mondták neki, hogy ha ő fogász, akkor fogorvos, s ha fogorvos, akkor orvos, s akkor az orvosokhoz tették egy kórház vezetőjének. Amikor hazajött a fogságból, ő beiratkozott volna rögtön a pártba -- miután Oroszországban elvégezte az antifasiszta iskolát --, de nem vettek fel senkit a pártba, akkor be volt zárva a párt ajtaja. Ő kérte a [maros]vásárhelyi klinikán, hogy vegyék fel. Megmondták, hogy fel is veszik, csak Bukarestből kell kapni engedélyt.

1950-ben mi csak a városházán esküdtünk meg. Titokban házasodtunk, elmentünk az anyakönyvvezetőhöz, és megbeszéltük, hogy pénteken délben gyorsan összead, hogy ne tudjanak róla. "Ha én tudtam volna, hogy elveszlek -- mondta viccesen --, akkor én nem segítettem volna eloltani a tüzet, amikor égett a gyár." [Jenő részt vett a tűzoltásban, amikor az 1920-as években a Mestitz bútorgyárat harmadszor is felgyújtották. -- A szerk.]

Ott laktunk a Köteles utcai négyszobás lakásban, mindenik szobában egy-egy család lakott. 1960-ban egész egyszerűen elvették a lakást. Jöttek, az udvart nézték, aztán jöttek lakást nézni, és mondtam: "Miért nézik a lakást? Innen nem megy senki sehová." De mintha nem is beszéltem volna -- ez volt a dühítő az egészben, hogy semmibe vettek. Azok után, ami történt velem [a háborúban], én mégiscsak tartottam magam valaminek. Akkor megfogtam a pasas karját, s

megráztam: "Tovarăsi, de aici nimeni nu pleacă" [Elvtársak, innen senki nem megy el]. Megrázta magát, mint a kutya, ha vizes, és egy szót se szólt. Én akkor nem tudtam, hogy egyike az öt embernek, közöttük a párttitkár és a másodpárttitkár, aki be akart költözni. Másnap, amikor jöttem haza, Jenő ült egy férfivel, akit már előzőleg láttam. A lakásért volt ott, és azt mondta, hogy "Hozok egy autót, és elmegyünk, megmutatom, hogy mit vagyunk hajlandóak adni cserében ezért a lakásért. És mindenki, aki itt lakik, külön kap egy lakást". Mutattak nekünk hat lakást, és mikor egyik se tetszett olyan nagyon, akkor mutatták az Arta [a főtéri mozi] fölötti kétszoba-összkomfortos lakást, amiben még senki sem lakott, mert újonnan építették. Akkor este nagyon sokat gondolkoztunk Jenővel. 1960 tavaszán rúgtak ki a lakásunkból, Andrisék azon a tavaszon mentek el Bolognába, és azon a koratavaszon Jenőnek volt infarktusa. Beköltöztünk az új lakásba, de nekem olyan apró volt minden a nagy tágas lakások után.